

JÖESTÉI!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(LU), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

Minden este megjelenő
független
politikai napilap

Cluj, 1934. III. évfolyam
132. szám
Junius 15.

Péntek

Háboru

vagy béke kérdése fölött döntenek ma Velencében. Hitler kancellár ma délelőtt megérkezett Velencébe, hogy Mussolinival eszmecsere folytasson. Nincs olyan naiv ember a földkereken, aki feltételezné, hogy ez a látogatás csak egyszerű udvariassági aktus. Amiről a két diktátor beszélni fog, az, ha nem is az egész világ, de Európa elevenébe vág bele. Mussolini és Hitler találkozója sakkhúzás akar lenni a francia diplomácia eredményeivel szemben. De bármilyen zseniálisan ravasz is a Duce és akármilyen elszánt a német kancellár, a franciák taktikai fölényét most aligha tudják gyöngíteni.

Uj államblokk terve van kialakulában, amelynek az lenne a rendeltetése, hogy ellensúlyozza a Páristól Prágán, Belgrádon, Bukaresten, Ankarán keresztül Moszkváig érő szövetségek erejét. Hogy mit hoz a jövő, azt százszázalékos biztonsággal senki sem tudja. Az azonban körülbelül bizonyos, hogy Mussolini és Hitler mesterkedése nem fogja megbontani azt az erőt, amelyet a francia vezetési alatti államok gyűrűje jelent.

Németország úgy külpolitikailag, mint gazdaságilag szinte százszázalékosan izolálva van. Nagyon autentikus forrásból származó jelentések szerint a németbirodalom urai már ott tartanak, hogy rezsimváltozással kell számolniuk. Ugy hírlik, hogy a sokszáz ezer főnyi rohamosztagosok seregét egyelőre egy hónapra „pihenő” szabadságra küldik és a kormányzást katonai diktatura fogja átvenni. Ez azt jelenti, hogy a birodalom határain belül megindult egy kiábrándulási folyamat, amely mind erőteljesebben erjed, forr, kavarog. A szabadságolással csak egy kirobbanásnak akarják elejét venni. Hogy ez sikerül-e, az még a jövő zenéje.

Olaszországnak sem éppen rózsás a helyzete. A munkanélküliek száma rohamléptekkel növekszik. Közel kétmilliárd hiánya van az évi büdzsének. Mindezt betetőzi újabb Mussolini egyik két balsikerű külpolitikai akciója.

Ugy látszik Göbbels, a német propaganda miniszter is hiába ment Varsóba, mert egy szükséges távirat jelentése szerint Pilsudszky marsall állítólag betegeskedése miatt nem fogadja ... Lengyelországra tehát német-olasz szövetség esetén aligha számíthatnak. Az a nimbusz, amely Mussolinin és Hitlerrel övezi, ha egyelőre halaványan, de már kezd

foszladozni. A tömeghangulat nagyon szeszélyes és régi igazság, hogy „a szuronyokkal mindent lehet csinálni, csak éppen rájuk ülni nem.” Ezért kísérleteznek

most Velencében valami új alakulat nyélbeütésével: Hátha-hátha... A diktátor urak most mindent egyetlen kártyalapra tesznek fel. Háboru vagy béke: ez a ki nem

mondott jelszó. És miután sem parlament, sem törvény nem feszélyezi őket, sohasem lehet tudni, merre hajlik el a mérleg.
h. j.

Tábornokok diktaturája készül Németországban

Hitler és Mussolini velencei találkozója - Angol és francia vélemények a diktátorok tárgyalásáról

(LONDON.) Berlinből vett jól informált forrás közlése szerint a német horogkeresztes mozgalomban új korszak kezdődik. Bejelentették, hogy a rohamosztagekat júliusban egy hónapi szabadságra küldik. A rohamosztagek voltak a Hitler-kormányzat alappillérei és ezt az alapot most kivonják alóla. Minden jel amellett szól, hogy tábornokok diktaturája készül Németországban. Göbbels és Röhm erősen ellenezték a változást, de Göring szembe fordult velük.

A VELENCEI TALÁLKOZÁS

(ROMA.) Mussolini már tegnap délután megérkezett Velencébe. Számos politikai előkelőség kísérte. Hasse, a római német nagykövete ugyancsak Mussolinival együtt utazott. Ma a délelőtti órákban megérkezett repülőgépen Hitler is. Mussolini délben dinert adott a

német kancellár tiszteletére. A megbeszéléseket a délutáni órákban kezdték meg.

ANGOL LAPVELEMÉNYEK A TALÁLKOZÁS RÓL

(LONDON.) Az angol sajtó élénken foglalkozik Mussolini és Hitler mai találkozásával. Az angol lapok egyöntetűen megállapítják, hogy a két államférfi tanácskozásán rendkívül súlyos fontosságú kérdések kerülnek megvitatás alá. A Dayl Mail szerint Mussolini kísérletet fog tenni arra, hogy Németországot megnyerje a Népszövetségbe való visszatérésre, mert Németország nélkül sem a leszerelés problémáját nem lehet megoldani, sem a Népszövetség munkája nem lehet eredményes.

A News Chronicle szerint Mussolini és Hitler között létrejön az egyezség, amely szerint Hitler ga-

ranciát vállal arra, hogy mindent elkövet az ausztriai kampóskeresztes mozgalom megszüntetésére. Mussolini egyben meggyőzi Dollfusst, hogy az alatt, ameddig a tiszogatás munkája tart Ausztriában, átmeneti kormány irányítja a hatalmat.

ISMERETLEN CÉL

(PÁRIS.) A párisi lapok is hasonló cikkekben foglalkoznak Mussolini és Hitler olaszországi találkozásával. A Havas Iroda bizonytalannak látja a találkozás célját, mivel mindkét részről hallgatásba burkolóztak és nem adtak ki jelentést arról, hogy mi lesz a tárgya a találkozásnak. A tanácskozás kimenetelét azért sem lehet előre megjósolni, mert a két politikus először találkozik egymással és döntő fontosságú az a tény is, hogy a találkozás alkalmával milyen személyes rokonszenv alakul ki egymás között.

GÖBBELS VARSÓI UTJA

(VARSÓ.) Göbbels német propaganda miniszter tudvalevőleg a lengyel fővárosba érkezik. Utjának célja, hogy ellensúlyozza a francia befolyást Lengyelországban. A lengyel hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek a német propaganda miniszter őrzésére, mert a zsidó lakosság és a szociálisták igen ellenséges magatartást tanúsítanak vele szemben.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy Pilsudszky marsall, állítólagos betegeskedése miatt, nem fogadja Göbbelst. Ez a tény mindennél többet mond, Göbbelsnek nem sok sikere lesz Varsóban.

ESETLEGES EURÓPAI HÁBORU ESETÉN

(LONDON.) Weigand tábornok, a francia hadsereg vezérkari főnöke, hétfőn Londonba érkezik, ahol az angol vezérkar főnökével fog tanácskozást folytatni. A hír szerint a két vezérkari főnök katonai együttműködés lehetőségéről tárgyal egy esetleges Európai háboru esetén.

Teljes az egyetértés a kormány és a liberális párt elnöksége között

(BUKAREST.) Bratianu Dinu lakásán tegnap este minisztertanács volt. A hivatalos jelentés szerint a megbeszélések során a ma megnyilt

parlamentari ülészak aktivitásának programjával foglalkoztak.

Letárgyalták az új költségvetési javaslat indokolását, valamint azokat a törvényjavaslatokat, amelyek szintén a mostani ülészakon kerülnek elintézésre. Valamennyi javaslatra nézve

teljes egyezség jött létre a párt elnöksége és a kormány tagjai között.

A kormánypárt egyébként ma délután ülést tart a parlamentben, amelyen a miniszterelnök továbbá Dinu Bratianu fognak beszélni. Valószínűnek látszik, hogy a leg-

utóbbi belpolitikai eseményeket is megvitatják.

A KISANTANT KONFERENCIA PROGRAMJA

Titulescu külügyminiszter tegnap közölte Prágával és Belgráddal

a kisantant-konferencia, valamint Barthou francia külügyminiszter látogatásának programját.

A programot a jugoszláv és a csehszlovák külügyminiszterek hozzájárulása után fogják nyilvánosságra hozni.

Barthou látogatása során a parlament ünnepi ülést tart, amelyen a miniszterelnök, Titulescu és a pártvezérek fognak felszólalni.

Beszélni fog Barthou is. Az ünnepi ülés a francia-román barátság manifesztációja lesz.

Kereskedők, iparosok és a konverzió

A kormány mostoha gyermekei

(KOLOZSVÁR.) A korszakalkotónak mondott törvény, mint „sőtétszárnyu sas” lebeg az egész gazdasági élet felett. Általános és végleges rendezése lesz az adós és hitelező között fennálló jogviszonynak, hangsúlyozta ki a kormány már a trónbeszédben. És meg lehet állapítani, hogy nem általános és ensiatt nem végleges. Csak két kategóriát részesít kedvezményben: a földtulajdonosokat és háztulajdonosokat, a többiek: a kereskedőket, iparosokat, tisztviselőket és a szabadfoglalkozásukat a védelem vonalán kívül hagyja, sőt kiszolgáltatja a megkínosított hitelezők rohamának.

A konsziliul legislatívban, a legfőbb törvényelőkészítő bizottságban szomorúan érdekes, de nagyon jellemző dolog történt. Egyik bizottsági tag, aki csak a regáti viszonyokat ismeri, amikor szóba került, hogy nagy és értékes kategóriák esnek ki a konverzióból, a hozzáértők néma elszörnyülködésére, vágta ki a hatalmasnak képzelt érvet:

— Mit akarnak az urak? Aki nek sem háza, sem földje nincs, azt nem érdemes megmenteni, az egy közönséges pudligár.

Nem tudta elképzelni a jámbor, hogy Erdélyben, Bánátban Bukovinában hatalmas foglalkozási osztályok vannak föld és ház nélkül. Értékes osztályok, amelyeknek tagjai házat kényelemből, kertet előszeretettel szereznek, de foglalkozásuknál, elhivatásuknál fogva érdeklődésük és gyűjtési hajlamuk nem az ingatlan, hanem az ingó vagyron felé irányul és ha nem is rendelkeznek ingatlannal, kezükben tartják a nemzeti vagyon tekintélyes részét és kulturájuknál, a nemzeti munkában való részvételük értékénél, mennyiségénél és fokánál fogva igazán megérdemlik, hogy ne tekintessenek közönséges pudligároknak. Nemzetközi viszonylatokban nem a termelt kukorica minősége és mennyisége az értékmérő, hanem a szellemi és ipari munka versenyképessége.

Kimutatható tény, hogy az adótehernek aránylagosan legnagyobb részét a kereskedők, iparosok és szabadfoglalkozásuk viselik. Nem vitatható az sem, hogy ha a gazdasági válság csak részleges lenne, akkor sem érintené csupán azt a csoportot, amelyre különösen ránehezedik, hanem hullámgyűrűszerűen terjedt át a szomszédos foglalkozási csoportokra és gyors iramban itatja át az összes csoportokból rétegezett egész gazdasági épületet. Tehát megvédeni csak a háztulajdonost és a földbirtokost, akkor, amikor a gazdasági élet egyensúlyának megzavarodásából előálló teher ugyanolyan mértékben nyomja az iparost és a kereskedőt is, részabeditani a hitelezőt a nem védett kategóriákra, rátenni a védett foglalkozási ágakról levett terhet a többi, amugy is roskadozó foglalkozási ágra, a következők meglátásának akkora hiánya, amely ha így marad, nem csak idegesen remegni fog tőle a felzaklatott gazdasági élet, hanem valóságos vitáncsba kezd.

Az élet szabályozza önmagát. All ez a gazdasági életre is. A törvény azért nem végleges, mert nem általános. És jönni fog az új tör-

vény, amely általános lesz, mindenre kiterjedő, végleges lesz, és mert általános lesz, hatalmában lesz visszaállítani a gazdasági élet mérlegén az egyensúlyt.

A közeledő új törvénynek előőrse, hogy maga a kormány szabotálja saját törvényét. Példa rá a végrehajtási utasítás megjelenésének már 2 havi késedelme. A törvény a végrehajtási utasításnak különös súlyt és jelentőséget tulajdonít, amikor kihangulyozza, hogy a törvény alkalmazásának elveit és módját fogja tartalmazni. Bele tartozik a törvény egységébe. A dolog természeténél fogva a törvény kihirdetésekor már közrebeszátandó lett volna.

Jelentik, hogy a végrehajtási utasítás kész. Remélhető, hogy mihamarább megjelenik. Az első záros határidő az adósok jelentkezési ideje volt. A törvény merev: a jelentkezés elmulasztása, vagy hibái — jogvesztést vonnak maguk után. A végrehajtási utasítás utbaigazítást tartalmazhatott volna a törvényhomályokra vonatkozólag. Merem állítani, hogy szigoruan véve, a jelentkezések fele-

hibás. Eltekintve azoktól, akik törvényhomály miatt nem jelentkeztek, mint pl. a falusi háztulajdonosok tekintélyes része. A július 7-iki határidő a hitelezők érdekeit szolgálja. Addig a végrehajtási utasítás megérkezik.

A meghozott és kötelező erejű törvénynek minlenden megadva a köteles tiszteletet, a védelmen kívül maradt foglalkozási ágak várják és akarják az új törvényt, az általánost, a véglegest. Akár önálló törvény, akár módosítás alakjában. A kereskedők és iparosok, a tisztviselők és szabadfoglalkozásuk százezreire is számítva hírlapi együttérzésére is számítva hírlapi ankétok, a sajtó önzetlen támogatásának igénybevétele mellett ébresztetik a hortyogó kamarák és érdekképviseletek alvó lelkiismeretét és részt kérnek a közvélemény kialakításában, amely megszervezés után alkotmányos országban alkotmányos uton, mint a közakarát meghallgatást követelő parancsa jelentkezik: a konverzió kedvezményei az összes állampolgárookra kiterjesztendők.

Dr. Polcz Radó.

Katasztrófális jégeső pusztította végig Világos környékét

(ARAD.) Hatalmas jégverés pusztított hétfőn délelben Világoson. Félegy óra tájban megeredt az eső, amelyet néhány pillanat múlva jég váltott fel. Eleinte mogorószem később pedig már galambtojás nagyságu jég esett.

A jégverés szerencsére a községnek egy részében pusztított csupán, még pedig a római katolikus templomtól a Galsa felé eső részen. A jégverés tovább húzódott a Galsa felé és

a két községre mintegy husz percen keresztül esett a jég. A lakosság körében nagy izga-

lom keletkezett, mert nemcsak a szőlőkben, de a gyümölcsösökben is nagy károk vannak.

Szemtanuk elbeszélései szerint a jégverés ebben a községben oly heves volt, hogy

a jégeső tartama alatt lehetetlen volt az uccára kimenni.

Amikor a jégverés megszűnt, az uccákat 15—20 centiméter magasságban borította a jég. Az eddigi becslések szerint az általános kár 30 százalékos, egyes helyeken azonban az egész szőlő- és gyümölcs-termés elpusztult.

Veszélyben van a Bega vize, mert a jugoszlávok elakarják zárni a levezető csatornát

(TEMESVÁR.) A jugoszláv Béga bizottság értesítette a temesvári révkapitányságot, hogy

a Béga vizét Titel és Écska között június 14, 15 és 16-án teljesen leeresztik, viszont június 16-tól július 16-ig csak kevés víz lesz a Begában, amely így nem hajózható.

Az exportőrök kétségbeesetten fordultak közbenjárásért az illetékes hatóságokhoz, mivel jelenleg is több uszályhajó tart Temesvár felé és innen rengeteg árut akar-

nak leszállítani. Ha a jugoszlávok tényleg megteszik, hogy pontosan a romániai gabonakampány idejére leeresztik a vizet a Begán, úgy kiszámíthatatlan károkat szenved a Bácság.

Ezért illetékes tényezők a belgrádi román követség közbenjárását sürgetik, hogy a jugoszláv Begahatóságok „sürgős” munkálataikat halasszák hat héttel el, mikorra a romániai seregek lehaladtak a Begán. A sürgős közbenjárásnak remélhetőleg meg is lesz a fogantatja.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:
Csütörtök este 9 órakor: Sárga lilom.
Péntek este 9 órakor: Sárga lilom.
Szombat este 9 órakor: Sárga lilom.
Vasárnap d. u. 6 órakor: Sárga lilom.
Vasárnap este 9 órakor: Sárga lilom.

NÉPELŐADÁSOK SOROZATA (10 lejes helyárák!)

Csütörtök délután 6 órakor: Manólia.
Péntek d. u. 6-kor: Egy csók és semmi más.
Szombat d. u. 6-kor: Huzd rá cigány.
Vasárnap d. e. 11 órakor: A Fattyu.
Vasárnap d. u. 3-kor: Hazudik a muzsi. kaszó.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: A kalandorok királynője.
Főszerepben: Brigitte Helm, Karl Ludwig Diehl

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma utoljára: L. Nebánisvirág.
Operett világláger filmváltozata.
Főszerepben Anny Ondra, Oscar Karlweiss, Georg Alexander. II. Az 5. 7. 9 órai előadás keretében fellép személyesen Kőrösladányi mester. Teljesen új szuggeszciós műsor.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 7 és 9 órakor: Cavalcade.
A világ eddigi legnagyobb filmje. 15.000 szereplő Történelm 1900—1933. Noel Coward szindarabja.
Főszerepben: Clive Brook.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Cavalcade. A világ eddigi legnagyobb filmje. Tizenötezer szereplő. Történelm 1900—1933. Noel Coward szindarabja. Rendezte: Erank Lloyd. Németül beszél. Főszerepben: Clive Brook.

— KAVÉ, KAVÉ, BAKKAVÉ. Brazíliaiak ugynevezett Nemzeti Kávétanácsa a napokban ülésezett és remélhetőleg elegy megrökönyödéssel vette tudomásul, hogy az ezidei kávétermés mintegy 15 millió zsákra becsülhető és ilyenformán a teljes kivihető készlet az előző évi maradékkal együtt 20,22.3000 zsák lesz. Ami egyenesen lesújtó. A Kávétanács megállapította, hogy ez éoben május elsejéig összesen 27 millió zsák kávé semmisített meg, illetve vetettek a tengerbe, ami elég szép teljesítmény, azonban a tanács az ültetvényesek részéről nagyobb szorgalmat vár el. Az ültetvényesek legyenek serényebbek. Vessenek több kávé a tengerbe. Ültetvényes ne ültessen, ültetvényes vessen. Mert ki mint vet (kávé a tengerbe), úgy arat (magas árakat a piaccon).

— Trockij leborotváltatta a szakállát. A párisi lapok a svájci és az olasz határtól 10 kilométernyire fekvő Chamoniából részleteket közölnek Trockij volt orosz népbiztos átutazásáról. Trockij felesége és két politikai barátja kíséretében gépkocsin érkezett Chamoniába. A szakállát leborotváltatta. A szálló vendégkönyvébe Jean Frank utazó neve alatt jegyezte be magát. Vasárnap reggel Trockij Svájc irányában gépkocsin elhagyta Chamoniát. A francia biztonsági rendőrség, amely Chamoniában sem veszítette t szem elől, egészen határig követte nyomait.

„CZINK”-hez vinye kopott zsiros fényfoltos ruháját mert itt tisztítják ki olcsón és gyorsan.

Magyarország csak megfigyelőként vesz részt a leszerelési bizottság ülésein

- mondotta a kiküldött Tanczos tábornok

(GENF.) A leszerelési bizottság elnöki tanácsának ülésén Henderson elnök javaslatot tett a július 8-iki határozat értelmében kiküldendő bizottságok megalakítására. A biztonsági bizottságban az elnök javaslatára valamennyi állam képviselőt nyer.

Tanczos Gábor magyar főmegbízott bejelentette, hogy miután országa a vitás kérdések elintézésének egyetlen módjával a fegyveres erők kiegyenlítését látja, megköszönte Henderson elnök meghívását a bizottságban való közreműködésre, de bejelenti, hogy Magyarország csak megfigyelőként vesz a bizottság ülésein részt.

Di Soragna olasz főmegbízott az országa által elfoglalt elvi álláspontra való hivatkozással hasonló

bejelentést tett.

Tanczos Gábor magyar delegátusnak Massigui francia főmegbízott válaszol. Véleménye szerint a megoldást csak regionalis-szerződések útján lehet megtalálni s kéri, hogy a magyar megbízott revidálja álláspontját, ő pedig reméli, hogy megfigyelő magyar delegátusból a tanácskozásoknak tevékeny résztvevőjévé fog válni.

Tanczos tábornok: Igen udvarias ez a magyarázat, amelyet a francia főmegbízott nyilatkozatához fűzött, de egy tévedést tartalmaz: A magyar álláspont változatlanul kitarthat az általános leszerelés és a bizottság egyetemes alapon való megszervezése mellett.

Litvinov kéri, hogy a megállapodások ne csak Európára, hanem

az egész világra szóló hatállyal hozassanak.

A leszerelési értekezlet elnökségi ülésén az elhangzott felszólalások után megalakították azt a négy bizottságot, amely a múlt héten elfogadott francia-angol-amerikai javaslat alapján tovább fogja folytatni munkáját. Olaszország ismételt hangsúlyozta, hogy a bizottságok munkájában nem vehet részt, csak mint megfigyelő.

Ezután Henderson elnök állott fel szólásra és kijelentette, hogy a leszerelési konferencia elnökségének ülését bezárja.

Új ülésszakra csak akkor hívják fel az elnökséget, ha Németország visszatérése ügyében tervbe vett nemzetközi diplomáciai tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek.

Capitol-Mozgó szenzációja! Ma premier! Németül beszélő világsláger!

A KORAERETTEK

„Maternelle.“ A sziv és szerelem harca Főszereplők: a párisi Comedie de France művészei. A filmet a Népszövetség, a párisi és berlini akadémiák nagy aranyéremmel tüntették ki! Előadások kezdete pont fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

A fűtőházi és állomási magyar személyzet ma este kapja meg az obsitot a fegyelmi bizottságtól

(KOLOZSVÁR.) Az a tervszerű hajszája, amelynek célja a kisebbségi vasutasok elbocsátása, azzal a fegyelmi aktussal nem ért véget, amely 56 magyar vasutas felett kongatta meg a lélekharangot. A vasuti műhely munkásai után a fűtőházi és állomási személyzet áll ma este fegyelmi tanács elé, amelynek színter Decusara az elnöke, tagjai Ostrogovici műhelyigazgató és Suteu felügyelő.

Mi történhetik ismét a fegyelmi bizottság előtt a sorsüldözött vasutasokkal? Mi történik akkor, amikor érdekükben nem szólhat fel senki, de ha valaki védelmébe is veszi őket, ugysem könnyít a vasutasok helyzetén. A fegyelmi eljárás levezetése csak formula az elbocsátásra, hogy valamelyes törvényes alapja legyen a dolognak.

Nyugodtan merjük állítani, hogy már a fegyelmi előtt kész az ítélet azok számára, akikkel végigjártatják ezt a hókuszpókuszot.

Jogász körökben nagy megdöbbenést keltett az a tény, hogy a fegyelmi bizottság összetétele olyan

egyénkből áll, akik tagjai voltak a vizsgáztató bizottságoknak is, holott a vasut fegyelmi szabályzata kifejezetten előírja, hogy semleges egyénkből kell álljon a fegyelmi bizottság. Ez a tény élénken illusztrálja, hogy a CFR igazgatóság semmitől sem riad vissza, amikor céljait akarja elérni.

Ez a megállapítás természetesen nem könnyíti meg az elbocsátott vasutasok helyzetét, de figyelmeztet arra, hogy a további eljárások során résen kell lenni. Haladéktalanul be kell nyújtani a felelősségeket az elbocsátás ellen s ezzel egyidejűleg a kártérítési igényt is be kell nyújtani a törvényszék-

hez. Leghelyesebb, ha a fegyelmi elé utalt vasutasok megkeresik dr. Nagy Ferencet, a Magyar Párt jogtanácsosát, aki a vasutas szabályzat legalaposabb ismerője. A szükséges instrukciókat készséggel fogja megadni.

Az elbocsátott magyar vasutasok rettenetes helyzet előtt állnak. A szolgálati szabályzat értelmében csak az 57-ik életkoruk betöltésekor nyerik el a nyugdíj jogosultságot. Az elbocsátottak legtovábbje alig 50 éves s így még évekig kell a kenyértelenséggel viaskodniok. Hogy hogyan fogják birni a harcot a létért, csak az Isten tudja.

Nem szabad a kisebbségekkel szemben rideg álláspontot elfoglalni

mondották egy református lelkész izgatási perének tárgyalásán

(SZALONTA.) Bizonyára még élénk emlékezetében van olvasóinknak Gavallér Lajos szalontai református lelkész ügye, melyről annakidején lapunk részletesen beszámolt. A múltévi hősök ünnepét mise után csütörtök helyett tévedésből vasárnapra jelentette be híveinek, mely napon véletlenül a magyar hősokeket ünnepelték Magyarországon.

Ezen cselekményt a hadbíró-ság államellenes izgatásnak minősítette és Gavallér Lajost két évi fogházra ítélte.

Az ítélet ellen a lelkész védője: Skutecky Miksa dr. felelőszót je-

lentett be, melyet írásban részletesen indokoltán, kifejtette, hogy a kisebbségekkel szemben nem szabad ezt a merev álláspontot elfoglalni és minden apró tévedésből céltudatos államellenes büncselekményt követelni.

Vegyük a kisebbségek cselekedeteit is tárgyilagosan, tekintjük úgy, mintha született román tette volna, akkor senkinek fel sem tűnik. Egyébként jogilag megállapítja, hogy büncselekmény nincsen, mert a vonatkozó törvényszakas azt bünteti csak, ha egy lelkész működésében a hívőket valamely tör-

vény, vagy rendelet be nem tartására készíti. Jelen esetben nincs olyan törvény, sem rendelet, ami kényszerítene a polgárokat, hogy a hősök ünnepén résztvegyenek, így tehát nincs mit megszegni.

A legfelsőbb katonai bíróság elfogadta ezt az írásában lefektetett jogi álláspontot,

megsemmisítette a hadbíró-ság ítéletét és miután a katonai büntetőtörvénykönyv értelmében a katonai bíróság új ítéletet nem hozhat, áttette az ügyet a krajovai hadbíró-sághoz, hogy új ítéletet hozzon. Az ítélet elé érhető kíváncsisággal tekint egész Erdély közvéleménye.

Belgium és Csehszlovákia nem fizet

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok körmánya hivatalos táviratot kapott Csehszlovákiától és Belgiumtól, amelyben mindkét állam bejelenti, hogy a június 15-én esedékes háborús adósság elmen fizetendő részlettörlesztést nem tudja teljesíteni.

Társadalmi élet

(—) Kirándulás Félix—Püspök fürdőre. A Kolping Legényegylet turisztikaszakosztálya f. hó 17-én autós kirándulást rendez Nagyvárad, Félix és Püspök fürdőre. Résztvételi díj vendégeknek 150, tagoknak 140 lej. Jelentkezni lehet minden nap a Legényegyletben (str. Baron L. Pop 3.). Jelentkezési határidő péntek este 10 óra. Vezető: Ifj. Merza Kálmán. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

(—) Az Erdélyi Irodalmi Társaság felolvasó ülése. Az Erdélyi Irodalmi Társaság, miután sikerült a felolvasó üléseinek zavartalan megtartásához szükséges hatósági engedélyt megkapnia, június hónapban 2—3 felolvasó ülést fog még rendezni. A legközelebbi felolvasó ülés f. hó 17-én, vasárnap délután 11 órai kezdettel lesz az unitárius püspökség dísztermében az alábbi programmal. Elnöki megnyitó, tartja dr. Gyalui Farkas t. alelnök, Macl Ferenc rendes tag: költemények, Gredinar Anrél vendég: elbeszélés, Walter Gyula rendes tag: Költemények, Dr. János Benedek vendég: emlékezés Szenczi Molnár Albebről. A felolvasó ülésre a bejelentés teljesen szabad és azon minden érdeklődőt szívesen látnak. A következő felolvasó ülést egy hét múlva tartja meg a társaság.

(—) A református leányfőgimnázium kézimunka- és rajzkivállítása f. hó 15-én nyílik meg és f. hó 19-ig tart. A kiállítás naponta díjtalanul megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 4—6-ig.

(—) Az „Aurora” sportklub június 17-én autós kirándulást rendez a Szolcsvai buvó patakhöz és a Runki szoroshoz. Indulás vasárnap reggel 5 órakor. Résztvételi díj tagoknak 80, vendégeknek 90 lej. Vezető: Major Ilonka. — Gyalog kirándulás: Hidegvölgy—Árpád csuoca—Bükki menedékház irány nyal. Indulás: vasárnap reggel 7 órakor Vezető: Szabó Sándor. Vendégeket mindkét kirándulásra szívesen lát az egyesület. Az autós kirándulásra jelentkezni lehet az „Apollo” parfümeriában és a „Mignon” cukrászdában. Indulás minden esetben a „Mignon” cukrászdától (str. N. Iorga 5) történik.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyszintén vas- és vizondulást legszebb kivitelben készit.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élián-ház. — Vashid mellett.

TEKE-SPORT

A vasárnapi ünnepségen a következő csapatok kapnak kitüntetések: Amateur, Jóbarát, Favorit, Juventus, Hercules, Remény, Iris, Victoria, Avram Iancu és Romania. Egyéni játékosok: Minerva, FTC, Palma, Vasas, Victoria, Corvin, Gloria, Összetartás, Solid, Meteor, Soimi. Ezen csapatok fehérben vesznek fel. Unirea (Zilah), Sticla (Turda), Record és Apollo (Gillau) szintén felvonulnak. Többi csapatok félférfiben jelennek meg. — Eredmények: Juventus—Meteor, 14 játékos: 209—202. — Matador csapatának keretében megalakult a Csikok csapata. Játékestélyük csütörtök a Jacob Simon pályán. Intézősege str. Regina Maria 14. — Tekező naptár: Péntek: Sport—Mured a Matador-pályán. — Bástya—Olimpia a Turós-pályán.

— Agyonverte apósát egy karóval. Ionescu György babsai lakos apósának udvarán dolgozott. Munkaközben összeszólalkozott apósával: Iovinescu Aurel 61 éves jómódu gazdával, az összeszólalkozás hevében a kerítésből kiragadott egy karót és azzal apósának többször a fejére sújtott. Iovinescu olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy sebeibe két órán belül behalt. A gyilkost, aki közben megszökött, az ügyészség körfözi.

Készül az új iparostörvény

(KOLOZSVÁR.) A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban hosszabb ideje dolgoznak már egy új ipartörvényen, amely az ország különböző részein érvényben levő iparostörvények helyébe egyetlen, általános érvényű törvényt lépeltetne.

Az új törvény főbb alapvonalai a következők: Az eddigi szerzett jogok továbbra is érvényben maradnak. Az iparosokat három csoportba osztják. Az első csoportba azok tartoznak, akiknek iparvégzettséghez van kötve. A második csoportba azon iparosok tartoznak, amelyeknek üzését engedélyhez kötik. A harmadik csoportba azon iparosok tartoznak, amelyek

ket csakis műhelyekben üzhetnek. Önálló iparosok csak nagykorú emberek lehetnek. Viszont, ha kis-korúak, vagy asszonyok akarnak iparendélyhez jutni, úgy szüleik vagy gyámjuk kell, hogy írásban megengedje nekik az ipar vállalását. Idegen állampolgárok is vállalhatnak munkát Romániában ha államukban a román állampolgárokat nem gátolják meg abban, hogy iparukat kifejthessék. Az inasok felszabadítását illetően az új törvény elhatározza, hogy ezentúl egy hármashozottság dönt felszabadításukról. Az inas vizsgáztatni köteles s ha a vizsgáztatók megfelelőnek találják, csak akkor adják ki munkakönyvét.

Bérmozgalmat indítottak a vásárhelyi fa- és bádogosmunkások

(MAROSVÁSÁRHELY.) Két bérmozgalom vált esedékessé Vásárhelyen. Az egyik a famunkások részéről, akik kollektív szerződést akarnak kötni a dolgozókkal. Itt kizárólagosan a Székely és Féli gyár munkásai vannak bizonyos előnyben, amennyiben emezek már kiverekedték a maguk közös szerződését s ennek ráadásaképpen az újabb bérijavítással kapcsolatban,

bizonyos engedményekre mutat hajlandóságot a cég is. Ellenben a kisebb munkaadók hallani sem akarnak a kollektív szerződésekről s így a konfliktus egyelőre kikerülhetetlennek látszik. A másik bérmozgalom a bádogosok és a szelők részéről aktuális, akik a maguk létminimumáért válfalják a törvényben biztosított önvédelemnek ezt a legszimlább rizikóját.

RÁDIÓ

PÉNTEK, június 15.

Bukarest. 13: Déli zene lemezek. 19: Moco zenekar délutáni zene. 20:45: Lemezek. 21:15: Papzogh Miklós csel. lózik. 22: Dumitrescu Aura énekel. — 22:30 Rogalski és Silvestri játéka két zongorán.

Budapest. 7:45: Torna. utána hanglemezek. 10:45: Hírek. Felolvasás, közben hanglemezek. 13:05: Ének zongora kísérettel. 13:30: Hírek. 14:30: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 15:40: Hírek. — 16:30: A rádió diákfelőrája. 17: Előadás. 18: —, Öreg ének", elbeszélés. 18:30: Ének zongora kísérettel. 19: Gyorsirótanfolyam. 19:20: Sportközlemények. 19:35: Bura Károly emlékére Bura Károly szerzeményeit és kedvenc motáit játsza Bura Sándor és cigányzenekara. 20:45: Küllügyi negyedóra. 21: Békefi-est. — 22:30: Hírek. 22:40: Énekszám szalon- és jazz-zene kísérettel. 23:30: Az Operaház zenekara. 24:30: Cigányzene.

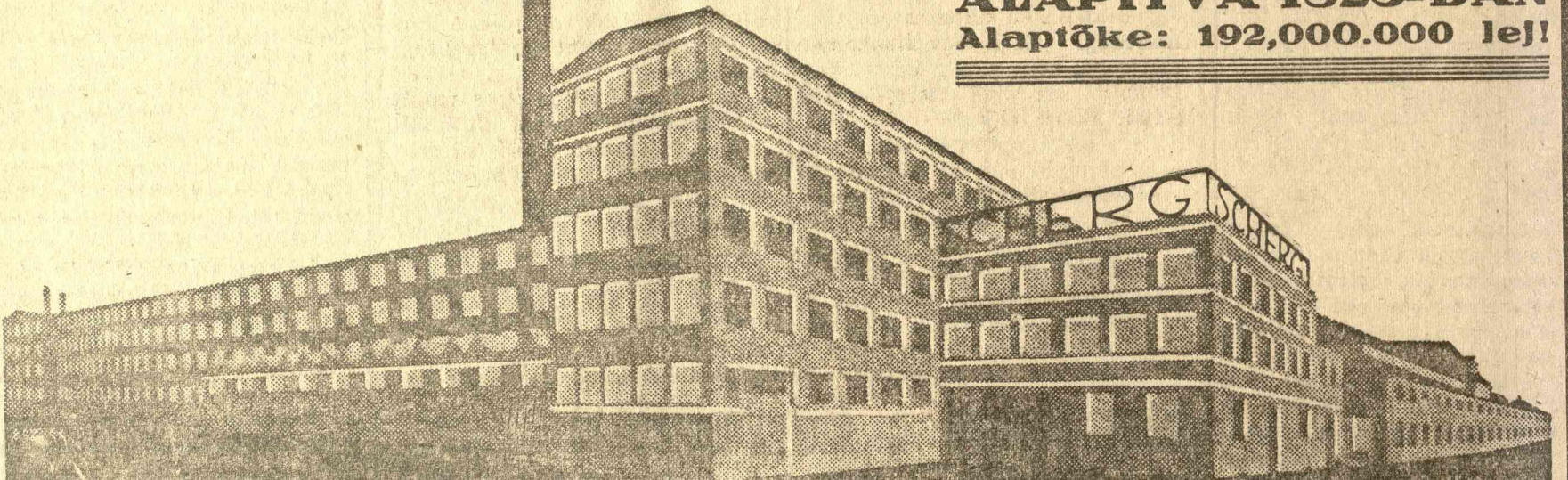
Bécs. 13: Rádiózenekar. 17:10: Lemezek. 18:25: Zongora hangverseny. 20:10: Rádiózenekar. 23:20: Szimfonikus hangverseny.

Breslau. 12:45: A filharmonikusok szórakoztató zenéje. 16:10: Vidám klasszikus dalok. 17: Ének rádiózenekar kísérettel. 19:15: A Saar-vidéki dalok. — 22:30: Zongora hangverseny. 23:50: Táncezene.

Milánó. 12:30: Vegyes zene. 13:30: Lemezek. 14: Vegyes zene. Közben lemezek. 18:10: Ének verseny. 21:15: Lemezek. 21:45: Tarka-est.

Posztó és divatáru gyárak

ALAPITVA 1823-BAN
Alaptőke: 192,000.000 lej!

WILHELM SCHERG & CO. S.A. R.T.
A.G.

A barcelonai világkiállításon a legmagasabb kitüntetéssel, elismerő oklevéllel kitüntetve. — Ajánlják mérsékelt áron elsőrendű és mindig a legújabb divatnak megfelelő

gyártmányaikat férfi és női divatszövetekben, melyek a legfinomabb és kifogástalan kivitelük folytán vetekednek minden tekintetben a külföld legjobb gyártmányaival.

A vállalat több mint 1700 munkást foglalkoztat!

Gyári lerakat: CLUJ, Piata Unirii No. 22.

Nem szabad az autóban csókolózni, de néha a soffőrnek sem szabad észrevenni mindent

(KOLOZSVÁR.) Egyik alkonyodóba boruló este történt. Egyik fötéri vendéglőből kilépett egy ragyogó kedvű fiatal hölgy és fiatal férfi.

Mindkettőjükön látszott a pazar kedv, de az is látszott, hogy fáznak. Mindkettő kabát volt pedig didergősen beleburkolóztak, mert a házak között süvített a szél és az eső is szemeregni kezdett.

A férfi fűttenett egy nagyot és éleset s az egyik taxiállomásról kocsit suhant a párocska elé.

Beszálltak. Az ur megadta a címet a soffőrnek. Messzire kellett menni. Valami városvegi villatelepre. Oda is az Isten háta mögé és egyuttal a fiatalember odaszólt a soffőrnek:

— Mielőtt végcél felé tartana, egy órát csavaroghatunk is a városban.

A soffőr két ujjával odalibbentett a sapkája mellé. Megnyomta az indító pedált. A kocsit suhant. A soffőr pedig helesandított a túrkörbe és felszisszent.

— Tyűj, a mindenit!

Az autó ette az utat.

A soffőrt ette a méreg.

Ugyanis az előtte csillogó tükörből világosan látta, hogy a fiatalur igen intenzíven ölelgeti a még fiatalabb hölgyet.

— Skandalum — prüszkölt a soffőr.

Mert hát a soffőrnek felesége van, gyermekei vannak, egy becsületes soffőr nem tudja nézni az ilyen erkölcstelenséget és pláne nem, hogy éppen az ő kocsijában történjenek ilyesmi.

A tükör csókokat mosolygott vissza. A soffőr dühös ábrázatát is, amivel azonban, ugylátszik, nem törődött a két tavaszi hangulatos utas.

Mikor egy ölelés igen hosszú ideig tartott és a tükör sem homályosult el, a vezető fölfortyant és leállította a gépet.

— Mi az, mi történt? — riadt fel a szétrebbent szerelmes pár. — Talán valami baj van?

— Nincs baj, — pöfögött most már az autó helyett a soffőr. — És az én kocsimba nem is lesz baj. Tessék kiszállani!

— De miért?

— Majd mindjárt megmondom, — fenyegetőzött a soffőr.

A hölgy odaszólt a partnerhez: — Hagyjad, ne csináljunk botrányt. Szálljunk ki.

Kiszálltak és az ur fizetett. Persze a fizetség körül súlyos differenciák támadtak.

A soffőr ötven lejjel többet követelt, ugylátszik, az erkölcs nevében. Az ur meg kevesebbet akart fizetni ötven lejjel, ugylátszik, szintén az erkölcs nevében. A vitából nagy veszekedés lett. És a soffőr a már odagyűlt tanuk előtt alaposan megmondta a véleményét az urról, de főleg a hölgyről külön véleményt terjesztett elő, mindezt stentori hangon ordítva. Mindezt a tanuk eskiklandoztató gyönyörűségére.

Az úgy aztán a járásbíróhoz került. A soffőr tagadta, hogy többet követelt volna a hivatalos tájánál, de viszont nem tagadta azt, hogy a hölgyről lesújtó véleményt mondott.

Ezt a lesújtó véleményt a bíróság előtt is reprodukálni igyekezett, de erre felpattant a panaszos férfi, aki paprikásan odacsordított:

— Kikérem magamnak. Mit sértegeti ezt az ur hölgyet? Ez a hölgy a feleségem.

A soffőr arca ijedtre meredt.

A bíró érdeklődik. És a fiatal ur a következő választ adta:

— Hüvös este volt. A feleségem azért ült az ölemben. És hogy megöleltem és meg is csókoltam, ez

csak természetes, mert szeretem a feleségem és ő is szeret engem.

— Mióta házassok önök? — kérdezte a bíró.

— Tizenkét éve — hangzik a büszke válasz.

A tárgyalóterem közönsége hangosan élvezte a jelenetet, csak éppen a soffőr nem, akit a bíró egy heti fogházra és ezer lej pénzbüntetésre ítelt.

Mindebből az a tanulság, hogy a soffőröknek nem érdemes néha erkölcsi dolgokba avatkozni.

(zolt.)

Záptojás záporral fogadtak egy volt nemzeti parasztpárti minisztert a Bánságban

(TEMESVÁR.) Potarca Virgil volt nemzeti-parasztpárti miniszter, aki a múlt héten a Bánságban járt, hogy a nemzeti-parasztpártot itteni tagozatában a békét helyreállítsa, mára ígérte visszatérését a Bánság fővárosába. Ma reggel fél 8 órakor a nemzeti-parasztpárt Vajdához hű csoportjának vezetőemberei, köztük Baran Korjolán dr. volt prefektus, Bárdossy Ágoston dr. és Balta Korjolán dr. megjelentek az állomáson, hogy az érkező Potarcát fogadják. Potarca meg is érkezett, de

amint kiszállt a vasuti kocsiból, egy harminc főből álló csoport hurrogással fogadta, majd záptojásokkal valóságos záport zúdított rá.

Tekintettel arra hogy a távolság a támadók és Potarca között nem volt nagy,

a legtöbb záptojás talált, de a furcsa üdvözlési módból kijutott azoknak is, akik Potarca fogadtatására az állomáson megjelentek.

A támadók a záptojáskészletek kimerülése után szétszéledtek és a rendőrségnek csak egyet sikerült közülük elfogni. Az illető Dobris Petru román-szentmihályi gazda, akit azonnal vallatóra fogtak. Dobris azonban nem volt hajlandó elárulni társait és még kevéssé megmondani azt, hogy a záptojásos fogadtatást saját kezdeményezésükre rendezték-e, vagy sem.

Tizenötezer lejbe került egy levél elvitele Ruszi Sándor marosvásárhelyi munkanélkülinek

(MAROSVÁSÁRHELY.) Érdekes ügyben hozott ítéletet az itteni törvényszék Porav, Driscu tanácsa a napokban. Ruszi Sándor szövatai lakos a múlt évben felutazott Bukarestbe munkát keresni. Szomszédja egy levelet adott át, hogy azt vigye el a Bukarestben szolgáló cselédleányuknak. Ruszi eltöltött 3 hetet Bukarestben, de sem munkát, sem a címzettet nem találta s mert pénze vonatra nem volt, autóbusszon készülődött haza. Az autóbusszon zsebkutatást rendezte

a posta ellenőre s megtalálta a szomszéd levelét is Ruszi zsebében s mert a szerencsétlen munkanélkülinek nem volt amiből a szuprataxát és büntetéspénzt a posta kijátszásáért kifizesse, elsőfokon a járásbíróhoz hozott ítéletet s rászórt 15 ezer lejt Ruszira. Felelbezés folytán került az ügy a törvényszék elé, ahol a bíróság méltányosabb alapokra helyezkedett és mindössze 500 lejre büntette kihágásért Ruszit, aki most már a Táblához felelbezett.

SPORT

Szombaton indul a közép-európai kupáért a küzdelem. Az irrealisnak nevezhető világ bajnokság után most a közép-európai kupamérkőzések felé terelődik az európai sportközönség figyelme. Szombaton Budapesten a Hungária a prágai Spártával mérkőzik. Bécsben az Austria—Ujpest meccset játszik le. Az előbbi mérkőzés bírója az osztrák Frankenstein, míg az utóbbi Scorzoni olasz. Vasárnap a Ferencváros a Floridsdorf ellen mérkőzik Budapesten, bíró Bizik cseh; Bécsben Admira—Nápoli mérkőzés kerül lejátszásra, Bolognában Bocskai—Bologna, Torinóban Juventus—Teplitz, Kladnóban Ambroziana—Kladno meccset játszik le. Kedden a bécsi Rapid a Slaviával ütközik meg Prágában. A magyar csapatok közül a Ferencváros továbbjutása látszik valószínűnek, mert a többiek egyrészt formán kívül vannak, másrészt igen erős ellenfelet kaptak.

Romániának azt a kívánságát, hogy a közép-európai kupában szerepeljen, hir szerint honorálni fogják. A jövő évben Románia és Jugoszlávia 2—2 csapatot indíthat s ezzel egyidejűleg Magyarország, Olaszország és Csehország 3—3 csapattal fog szerepelni a küzdelemben. Szó van arról is, hogy a nagyszerű világ bajnoki szereplése után meghívják Németországot és Svájcot is a mérkőzéseken való részvételre.

Cejzikowa kisasszony új világ rekordot állított fel a kétkezes női diszkoszvetésben. Eredménye: 67.82 m.

A bukaresti Unirea Tricolor megővta az UDR ellen elveszített kupameccsét.

A Crisana—Venus nemzeti bajnoki meccset Bukarestben fogják lejátszani. A Crisana a mérkőzésért 90 ezer lejt kap a Venustól, hogy Nagyvárad helyett az ellenfél pályáján játsza le az első hely döntőmérkőzését.

— Nagy harcú értékű hajóhad, milliós ujjongó publikum... Roosevelt elnök jelenlétében, a new-yorki kikötőben hatalmas flottaparádét tartottak, amely szölt kifele is. Hogy kifele mit jelent az Egyesült Államok 88 legnagyobb és legjobb hadihajójának fölvonulása, több mint 800 ezer tonnás, igen nagy harcászati értékű hajóhad szemléje, erről ma, a leszerelési értekezlet napjaiban fölösleges sokat beszélni. Befelé, amerikai módra, amerikai arany reklámkiállítás volt. Roosevelt elnök az adófizetők hazafias büszkeségét akarta fölkelteni, hogy szivesebben viseljék a haditengerészet súlyos kiadásait. Az elnök és a tábornokok a díszszemlét az "Indianapolis" óriási cirkáló fedélzetéről nérték végig. A hajóhad 20 kilométeres sávon vonult föl. A parti ütlegek szüntelen ágyuzása közepette 200 repülőgép a legnyakörbb mutatókat végezte a levegőben. A partról pedig — így hangzik a híradás — egymillió főnyi lelkesen ujjongó tömeg nézte végig a szemlét. A halál aratásáért vetése.

Építőmunkás-mozgóban:

Szombaton 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9, hétfőn, kedden és szerdán 7 és 9 órai kezdettel:

Világszenzáció!

Világsiker!

Cavalcade

A világ eddigi legnagyobb filmje, 15.000 szereplő. Történi 1900—1933. Noel Loward szindarabja. Rendező: ERANK LLOYD. Hétfőnk 10 és 12 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

szavanként 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej

Jeligés, vagy cím nélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre déli fél 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Garancia, Munkában részt akarok venni, Korrekt ügy, Részletfizetés, Gyermekszülető, Megrendelés, Állást kereső szabósegéd, Biztos megélhetés, Vasutas, Nyári jelígekre levelek vannak a kiadóban.

BERNÁTH, Dej, 3111-es hirdetésre vonatkozó lapját eljuttattuk. (3346)

MELYIK izraelita fiatalember lenne strand- és mozipartnere 19 éves barna, közepmagas leánynak. „Uj nyár” jelíge. (3320)

INTELEGENS, komoly, jó megjelenésű, 40 éves özvegyasszony vagyok. Magamhozillő élettársat keresek. Teljes című választ kérek „Megértő élettárs” jelíge a kiadóba. (3359)

ADÁS-VÉTEL

HÁZHELY eladó. Str. Luncii 51. Értekezni ugyanott vasárnap 10—12-ig. (3351)

FÉRFI fekete bunda nutria béléssel eladó. Cím a kiadóban. (3267)

KOLOZSVÁRTÓL 30 kilométerre, Egeres gipszgyár állomással szemben, a volt Benedek-féle három gyártelepén 7 helységből álló vendéglő, fűszerüzlet, kaszinóhelység kuglizó, 600 négyzetméter gyümölcsösből álló komerc-telek olcsón eladó. Minimális havi tízezer lej netto hasznót hajt. Vasuti restinek alkalmas. Prima befektetés. Értekezni: „Mercator”, Cal. Victoriei 20. (3365)

BEKERITETT parcella eladó. Str. Banatului 64. Értekezni ugyanott vasárnap 10—12-ig. (3352)

PIPERASZAPPAN hulladék ismét kapható kilogramos és félkilogramos csomagokban. C. Motilor 54. Szappangyár. (3363)

KEFEKÖTŐ furógép (lábbal hajtó) eladó. Marosvásárhely, Str. Călărăsilor 15. (3354)

HÁZSONGÁRDBAN 2 gyümölcsös parcella, házhelynek is eladó. Értekezni: Cluj, Str. Hárletului 1. (3355)

KERESEK megvételre 2 drb. használt hidmérleget. Lázár, Str. Baritiu 28. (3357)

A VÁROSHOZ közel jömenetelű üzlethelyiség, alkalmas kocsmanak is, lakással és minden melékkel együtt azonnal kiadó vagy eladó. Értekezni: Str. Bratianu 37. Salamonnánál. (3345)

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban levő mély gyermekkocsit. Cimeket a kiadóba kérem leadni. (3344)

SZOPORI uton 2 szoba, konyha új téglaház nagy kerttel 75 ezer lejért eladó. 25.000 teherrel. Str. Dorobantilor 142. (3340)

180.000 lejért, igen szép, modernül épült, új, adómentes, kertcsaládi ház sürgősen eladó. Sándor bizományos, Calea Victoriei 13. (3330)

ÁTHELYEZÉS miatt eladó új ház 2 szoba, konyha, kert és melékkelhelyiségek. Iuliu Cezar 83. (3314)

VESZÜNK uraktól használt férfiruhákat magas árért. Piata Unirii 18. (2530)

SZEP diófahálók olcsón eladók. Márk asztalos. Fântânelei 30. (3277)

ÜZEMKÉPES jókarban levő Minerva luxusautó alkalmi áron eladó. Cím a kiadóban. (3213)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

ELADÓ BOLTBERENDEZÉS, pultok, asztalok, nagy FŐZŐKEMENCE. Str. Fericierei 17. szám. (1675)

SZÉP helyen fekvő parcellák a Feleacului vámnál eladók. Értekezni lehet Str. Fericierei 17. sz., 2-ik ajtó. (1345)

ELADÓ OLCSON családi okok miatt **KÜLVÁROSI HÁZ**, melynek jövedelme ÉVI 25.000 LEJ. Adósság rajta konverzió alá esik. Cím a kiadóban. (2144)

KIADÓ LAKÁS

EGY szolid urileány vagy asszony teljes ellátást kaphat. Str. Radu 4. (3348)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdőszobás egyszerű kertű lakás. Str. Andrei Muresan 10. EGE. (3312)

SZOBA, konyha, speiz, elsejére kiadó. Str. Oăsanu 27. (3370)

MODERNŰL berendezett szoba konyha és varrógép elutazás miatt olcsón kiadó. Cernauti 21. (3358)

KIADÓ butorozott szoba elő- és fürdőszobahasználattal. Str. Londrei 25. (3364)

KIADÓ különbejáratu kis butorozott toronyszoba elsejére. Főzőkemencével, kamrával 300 lej. Oăsanu 74. (3360)

KIADÓ 3 szobából, 2 konyhából, istállóból és csürből álló telek. Cím: Str. Avanturiosă 16. Értekezhetni: Str. Maramuresului 38. Balázs Istvánnál. (3361)

EGY szoba speiz kiadó. Str. Xenopol 19. Érdeklődni d. e. 12-ig. (3322)

IZRAELITA özvegy urinő, tiszta lakással lakótársnőt keres. Str. Londrei 30. I. em. (3293)

KIADÓ külvárosban, gyárak közelében jól bevezetett cipészműhely, nyitott bolthelyiséggel. Jó munkásnak elsőrangú egzisztencia. Cím a kiadóban. (2950)

EGY különbejáratu butorozott szoba kiadó. Ugyanott egy jó borpince kiadó. Decebal 3. (3295)

EGY szolid urileány vagy asszony magányos urinőnél teljes ellátást kaphat. Dorobantilor 19. (3291)

EGY teljesen diszkrét különbejáratu butorozott szoba jum. 15-re kiadó. Cal. Motilor 81. (1927)

KIADÓ udvarban nagy betonozott raktárhelyiség irodával. Reg. Ferdinand 72. (3324)

EGY nagy szoba, konyha, éléskamra azonnalra is kiadó. C. Traian 36. (3325)

KIADÓ szoba konyha, minden hozzávalóval jutányos áron. Str. Aron 39—41. (3268)

LAKÁST KERES

KERESEK egy különbejáratu diszkrét belvárosi olcsó butorozott szobát. Leveleket „Állandó” jelíge a kiadóba. (3353)

ÁLLÁST KERES

ARVA intézetből kereskedő, vagy kertészetet tanulni vágyó árva fiú állást keres, lehetőleg teljes ellátással. Ajánlatokat „Teljesen árva” jelíge a kiadóba kérek. (3229)

KERESKEDELMI érettségivel, 6 éves soffőri praxissal, román, magyar, német nyelvismerettel elvállalok irodai és egyben soffőri állást. Vidékre is megyek. Írásom kifogástalanul szép. Ajánlatot „33 éves gyermektelen nő” jelíge a kiadóba kérek. (3350)

ÁLLÁST KAPHAT

NŐI francia, angol munkában és szabászatban jártas komoly hölgyet keresek, ki vidékre is elmenne. Cal. Reg. Ferd. 72. (3362)

IRODASZOLGAI és egyéb teendőkre fixfizetéssel készpénz garanciás férfinak állást közvetít „Mercator”, Victoriei 20. (3366)

VIDÉKEN lakó képviselőket keres „Mercator” kereskedelmi iroda. Victoriei 20. Nő is lehet. (3367)

ÉLELMISZEREK eladásához keresek 10—12.000 lej garanciával rendelkező férfit. Havi fizetés 3000 lej. Cimeket: „Élelmiszer” jelíge kérem a kiadóba leadni. (3371)

INTELEGENS, ügyes utazó felvétetik. Jó kereset. Cím a kiadóban. (3347)

JÓMEGJELENÉSŰ, románul tudó kiszolgálóleányt felvesz. Pompadour cukrászda. P. Unirii 7.

P. UNIRII legforgalmasabb helyen jól bevezetett üzlet 50 ezer lejért elköltözés miatt átadó. Rentabilitásról vevő meggyőződhetik. „Biztos megélhetés” jelíge.

EGY szerényigényű, megbízható fűszerkereskedősegéd f. hó 15-re felvétetik. Cím: Str. Dubalarilor 11. sz. (3339)

JÓ CUKRASZSEGÉD azonnal felvétetik. Motilor 84. (3305)

KÜLÖNFÉLÉK

PÁRISI szabászati akadémia világhírű szisztemája szerint olcsó szabászati kurzus kezdődik. Binder, str. Memorandului 8. (3369)

TÁRSNÓ kerestetik forgalmas belvárosi bodegába 5—10.000 lej. Esetleg egészen átadó. Str. Decebal 3. (3368)

TÁRSNÓT keresek kézmunka-üzlet megnyitáshoz. Előnyomdafele szerelés és csipkebevarrógépek van. Ajánlatok „Megfelelő tőke” jelíge. (3349)

EGY kitűnő gyártmányú felhosszu zongora igen olcsón lakászüke miatt azonnal bérbeadó. Cím a kiadóban. (3332)

BRÉTFÜBEN levő kaszálónkat bő terméssel bérbe adjuk. Transilvania butorgyár. (3319)

ELSŐRENDŰ jó házikoszt ki-hordásra is kapható. Regele Ferdinand 37. földszint 3. Hegedűsné. (3292)

TIGRIS

A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(4)

Richard hol hitetlenül, hol megdöbbenve, de mindvégig érdeklődéssel hallgatta az elbeszélést. Ösztöne, amely még sohasem csalta meg, azt sugta neki, hogy mindez igaz az életének legnagyobb ügye kezdődik ebben a percben. Kérdések toltak az ajkára, de ebben a pillanatban megszólalt a telefon. — Megengedi? — kérdezte Illing udvariasan, a kagyló után nyulva. Az idegen bólintott, de figyelmeztetően vette le a revolvert.

A detektív vállvonogatva emelte fel a kagylót, de már is elfelejtkezett betörőről, hasonmásról, revolverről, mert a kagylóban Grace hangját hallotta.

A látogató fokozódó idegességgel hallgatta Richard hangját.

— Igen, itt Richard Illing. Lady Grace? Parancsoljon velem... Már az estélyen van, ilyen késő van már? Igen, mihelyt lehet, megyek. Hogy fontos mondanivalója van? Természetesen rendelkezék velem, de csak nem történt valami? Betörés és magánál? Rettenetes, rögtön ott leszek, csak átöltözöm... (Folytatjuk.)

Megnyitott Kolozsvár legkellemebb, legjobb, legszebb szórakozó helye az

AZUGA-SÖRKERT

Vasárnap és ünnepnap délben zene-szórás. Este táncverseny díjazással. — Harcsa, bárány, sertés és bélszín fatányéros (flekken) rostos.

Vargabéles minden szombat és vasárnap este. Az öreg Esztegar vezése alatt. Magyar Színházzal szemben.

LEGUJABB

Ma délelőtt ünnepélyesen megnyitották a parlament rendkívüli ülészakát

(BUKAREST.) Ma délelőtt nyitották meg ünnepélyes keretek között a parlament rendkívüli ülészakát. Délelőtt 11 órakor istentisztelet volt a patriarchatuson, majd 12 órakor a kormány tagjai Tatarescu miniszterelnök vezetésével bevonult a parlamentbe, ahol a képviselők nagy ünneplésben részesítettek. Saveanu kamarai elnök nyitotta meg az ülést, majd Tatarescu miniszterelnök ment fel a színpadra és felolvasta a királyi kéziratot, amelyben utalás volt arra, miért vált szükségessé a parlament rendkívüli összehívása. A képviselők zajos tapssal fogadták a királyi szózatot, majd Saveanu bejelentette, hogy a kamara legközelebbi ülését szerdán délután fogja tartani. Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a parlament megnyitó ülésén nem jelentek meg a szokástól eltérően a diplomaták, a képviselők is csak igen gyér számban voltak jelen. A közönség részéről pedig semmi érdeklődés nem mutatkozott a parlament új ülészaka iránt.

Leleplezték Brailában a fizéves gyermekek tolvajbandáját

(BRAILA.) A rendőrség ma délelőtt letartóztatott egy Palosiu Dumitru nevű tízéves fiút, akiről kitudódott, hogy több társával tolvajbandát alakított és heteken keresztül a legnagyobb vakmerőséggel fosztogatta a brailai üzemeket és áruházakat. A 10 éves tolvajvezért kihallgatása után átadták az ügyészségnek, míg társait keresi a rendőrség.

Royal-Mozgóban Kőrösladányi! ma utoljára:

Csengő százasokat gyártott... hat hónapra ítélték

(KOLOZSVÁR.) Balázs József tet mondottak. Ő már tölti büntetését a törvényszék ezuttal csak Balázs József felett ítélték...

Kétszázhusz szegényt vendégelt meg a harmadrend Szent Antal napján

(KOLOZSVÁR.) A szentferenc-rendiek ősi kolostorának nagytermében tegnap délelőtt vendégelték meg a harmadrend áldozatkész és tevékeny hölgyei Szent Antal szegényeit. A dusan terített, virágokkal díszített asztalok körül 220 szegény foglalt helyet, nők férfiak, gyermekek vegyesen, akik meghatódottan fogyasztották el azt a többfogatból álló izletes étet, amit Kolozsvár uritársadalmának ismert hölgyei szolgáltak fel. Megható volt látni azokat a jobbnapot látott szegény embereket, amint remegő kezekkel hálálkodtak a jótéteményért, amiben a harmadrend buzgalkodásából minden esztendőben, Szent Antal napján van részük.

A szeretetadományok szétosztásában és elkészítésében nagy szerepe volt Horváth Jánosnének, Mórincz Jenőnének, Szabó Imrénének és a harmadrend többi tevékeny hölgyeinek is.

Itt említjük meg, hogy a harmadrend minden hónapban 25 szegényt 100—150 lejes segéllyel támogat minden héten pedig kenyeret oszt ki a szegények között.

Mindezt csendben, feltűnés nélkül cselekszi, fizettségértük csupán az a sok hála, amit ezek a szegény segítettek jótéteményükkel elrebegnek.

Átadták az ügyészségnek a letartóztatott álhirlapírót

(KOLOZSVÁR.) Tegnap számban jelentettük, hogy a rendőrség bünyügyi osztálya több feljelentés alapján letartóztatta Cepenariu Pál soffórt, aki tartalékos főhadnagynak adta ki magát, más-kor újságíróként szerepelt s a szélhámosságok egész sorozatát követte el. Cepenariut ma délelőtt adták át az ügyészségnek. A rendőri kihallgatás szerint Cepenariut többek között egy betöréses lopás is terheli.

— Orvosi hír. Dr. Szilágyi András gyakorkló orvos a Str. Paris 38. szám alatt rendel. Rendelési idő: délelőtt 8—9-ig, délután 3—6-ig.

A sikkasztó sármási gazdatiszt a törvényszék előtt. Ma délelőtt kezdte tárgyalni a törvényszék negyedik szekciója Petru Calotescu, sármási gazdatiszt sikkasztási bűnperét. Calotescut 1926 elején nevezték ki agronomnak, aki, miután elfoglalta állását, 1927 februárjáig folytatta visszaéléseit a kincstár kárára. Bérbé adta a környékbeli falusiaknak a kincstári rezerva-birtokokat, amik után felvette a bérösszegeket és saját oéljaira használta fel s így körülbelül félmillió lejrel károsította meg a kincstárt. A visszaélések leleplezésekor Calotescu megszökött és csak ez év áprilisában sikerült letartóztatni. A mai tárgyalásra 64 tanút vonultatottak fel, akiknek kihallgatását délután 5 órakor kezdik meg. A délelőtti tárgyaláson csupán Calotescut hallgatták ki aki azzal védekezik, hogy a felvett pénzeket a pénzügyi hivatalba befizette, amikről nem mindig, csak körülbelül 140 ezer lejről kapott nyugdíjat

21. évfolyam
H I R E K
Felelős szerkesztő és laptulajonos: MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER-NYOMDA körforgó gépén, Cluj.
VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Havonta ———— 35 Lej
Félév ———— 100 "
Év ———— 200 "
Külföldi ———— 400 "
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Junius 15. Péntek. Róm. kath. Vitus. Prot. Vitus. Gör. kath. Prof. Amos. Izr. Thamus 2.

JOESTETI!

SZOMSZÉDOS FORGALOM.
Egy utas panaszkodik a picinálison, hogy nagyon lassan megy a vonat, mire a kalauz udvariasan így szól:
— Ha nem elég gyors a vonat, tessék kiszállani és gyalog menni.
— Annnyira nem sietős az utam! —
— Vágtat vissza az utas gunyosan...
BESZÉLŐ GALAMBOK.
Érdeklődő (a galambtenyésztőhöz):
— Sok galambja veszett el már időközben?
Galambtenyésztő. Az én galambjaim nem vesztettek...

Inspekciós gyógyszertárak.
A héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes (Str. Memorandului), Dr. Olariu (Str. Regina Maria), Popa Joan (Cal. Regele Ferdinand).
— Dr. Longyel Miklós sebész, szülész, nőgyógyász külföldi utjáról hazaérkezve a Cal. Reg. Ferdinand 111. szám alatti gyógyintézetben rendeléseit újból megkezdte.
— MINDENKI SAJÁT ÉRDEKÉBEN cselekszik, ha talpraesetten a borszükségletét a legolcsóbb napjainkban, legártalmasabb minőségben megvásárolja. A legújabb berendezett üzletben szerzi be. Nagy választék bel- és külföldi árukban. Szíves pártfogást kér Kozák István bórkereskedő, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 25. Főpostáival szemben.

Gyanús manipulációk egy ház árverése körül, amelyben Giurgiu János fiskálisnak is különös szerepe van

(KOLOZSVÁR.) Tegnap, amint azt jelentettük is, botrányos jelek között zajlott le Kolozsváron egy telek-árverés. Az árverésen, mint fő mozgatóerő a telekkönyvi nyomda botrányos ügyeiből jólismert dr. Gherman Traian kolozsvári ügyvéd szerepelt. Gherman dr. évekkor elszármazott jogi képviselője volt Iepure Ilienek, akinek a Dragalina-uccán elvált feleségével, Benedek Zsuzsannával közös ingatlanja volt.

NAGYLELKŰ IGÉRET

Iepure a házra mintegy 30 ezer lejfel tartozott a Tanítók Bankjának, amely összeget az ügyvéd átvállalt magára s kliense érdekében árverést tüzetett ki, amikor is elárvereztette Iepure Ilie fél házrészét s az árverésen ő maga szerepelt vevőként s a fél házrészét potom áron megvásárolta. Az ügyvéd kijelentette kliensének, hogy a házat nem magának vette meg s azt hármikor hajlandó majd visszaadni.

SZÜKKEBLŰ CSELEKVÉS

Ez a kijelentés azonban négy szemközt történt, nem lett írásba foglalva s azok, akik dr. Gherman Traiant hasonló ügyeiből kifolyólag ismerik, egyáltalán nem esdálkoznak azon, hogy az ügyvéd saját kliensénél mint teljhatalmu háziur jelent meg, sőt odáig ment, hogy az egyszerű jogi tudást nélküli tulajdonosokat terrorizálta s a másik házrész után, amely telekkönyvileg Benedek Zsuzsanna tulajdonát képezte, összeszedte a házbéreket.

Az ügyvéd ur, amíg a magas házbérek voltak életben, évi 18 ezer lejekeket inkasszált, amely összegből 3500 lejt tőketörlesztés-ként mutatott ki, míg a másik 14 ezer lejt kezelési költség címén saját magának tartotta vissza. Röviden dióhéjban ez volt Ghermann doktor szerepe, az első időben a Iepure-féle háznál.

Ghermann dr. már hét éve inkasszálni a Dragalina ház után a házbért, amely idő alatt azonban a tartozás állandóan emelkedett, sőt az ügyvéd ur megpróbálta a ház másik felét is magának megszerezni, pert indított Benedek Zsuzsa ellen is, de ezt a pert aunan rendje és módja szerint elis vesztette. Aztán hosszú időn keresztül nem hallatott magáról Gherman Traian.

EGY MINTA-ÜGYVÉD

Az ügy nem fukarkodik komplikációkban s így érett meg újra az ügyvéd szerepe arra, hogy aktív részt vegyen a továbbiakban. — Ugyanis Benedek Zsuzsa évekkor elszármazott dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvédnek 2000 lejjel. Dr. Giurgiu János a 2000 lejt bekebelezte az asszony házrészére. Benedek Zsuzsa még 1924-ben kifizette dr. Giurgiu Jánosnak a követelését, amelyről még ma is megvannak a nyugták s így nyugodni volt, hogy erről az oldalról nem érheti meglepetés. Giurgiu János azonban, bár a követelése kiegyenlített nyert, nem járt el a telekkönyvnél, hogy a bekebelezett kö-

vetelést töröljék. Ügyfelét is elfelejtette erre figyelmeztetni, sőt mint ügyvéd, arra sem terjedt ki figyelme, hogy kiadja a törlési engedélyt azzal, hogy amennyiben a törlést ő maga nem csináltatta meg, azt Benedek Zsuzsa intézze el a telekkönyvnél.

Dr. Giurgiu János részéről ez az eljárás különös, mert mint ügyvéd még feledékenységgel sem védekezhet s így az ebből származó összes komplikációknak tulajdonképpen úgy anyagi, mint morális szempontból kellene viselje a következményeit. Dr. Giurgiu János tartozott az egyik kolozsvári orvosnak, aki követelése fejében lefoglalta a telekkönyvben még mindig fennálló, de a valóságban már kiegyenlített követelést és ügyvédje, dr. Maier Sabin utján árverést tüzetett ki.

JOGI RÉMREGÉNY

Hetekkel ezelőtt az árverés ki-

tüzése előtt Benedek Zsuzsanna felkereste dr. Giurgiu-t, hogy intézze el az ügyet, mert ő már egyszer kifizette az adósságát s így nem fizethet újra. Dr. Giurgiu ilyen esetekben, szokása szerint, egyik terminust a másik után adta az elintézésre, anélkül azonban, hogy egyetlenegyszer is betartotta volna ígéretét. Közben az árverést meghirdették a hivatalos lapban, ez külön költséget jelentett, rohamosan közeledett az árverés időpontja s ekkor az ügyvéd úgy állapodott meg Maier Sabin doktorral, hogy megfizeti a felmerült költségeket s Maier Sabin dr. eláll az árveréstől. A költségek 1500 lejre rugtak, amelyből dr. Giurgiu csak 750 lejt vállalt, míg a másik 750 lejt elvállalására rábeszélte Benedek Zsuzsannát.

Ilymódon létrejött a megállapodás és Maier Sabin doktor el is állt az árveréstől. Ekkor lépett ki a háttérből dr. Gherman Traian,

aki előkezettnek látta az árverést, hogy könnyen megkaparintsa magának potom áron a ház másik felét is. Gherman Traian a ház másik felrészének tulajdonosa, csatlakozott az árveréshez bár ehhez a törvény csak ad jogot, ha az árverést kéri meg tartja az árverést a ház másik felére. Tekintve, hogy Maier Sabin dr. nem árvereztetett, így Gherman Traiannak csak a házrészét lett volna joga elárvereztetni s nem pedig a Benedek Zsuzsanna tulajdonát, amihez jogot neki semmi köze sincs. Gherman Traian dr. azonban azért árvereztetett, hogy ha a saját érdekében szó, lábba tiponja a jogi ragafusokat és addig kardoskodott, amíg megtartotta az árverést, amelyen eredetileg ő is szerepelt egyedül vevőként, de sőtben Benedek Zsuzsanna képviselője is résztvevett az árverésen, hogy keresztül huzza Gherman dr. számításait.

A fenti esethez kommentár nélkül, nem kell jogtudás ahhoz, hogy az ember pálcát törjön dr. Giurgiu János, mint dr. Gherman Traian eljárása fölött. Gherman Traian inzultusát illetően bár társadalmi szemüvegen át tekintve, csak helyeselhető, a bírósági biróságot fogja foglalkoztatni.

Többmillió panamát lepleztek le a csendőrfelügyelőség anyagraktárában

(BUKAREST.) Bizalmas jelentés alapján a napokban rovincsolás indult meg a csendőrfelügyelőség anyagraktárában. Az intendantura által megejtett vizsgálat kiderítette, hogy több mint 5 millió lej értékben visszaéléseket követtek el egyes számlák meghamisításával.

A csalásokért Grivac ezredest és Litus őrnagy raktárfőnököt és annak helyettesét teszik felelőssé. Az iratokat felterjesztették a hadügyminisztériumhoz, amely még a mai nap folyamán utasítani fogja a katonai ügyészséget a bünvádi eljárás megindítására.

Kártyavárákként szeperte el a ház a Chilei orkán

(SANTIAGO DE CHILE.) Concepcion városa és vidéke fölé tegnap minden képzeletet felülmúló orkán söpört végig. A rettenetes erejű szél kártyavárákként söpört el a házakat. Több mint 400 ház omlott össze és a romok maguk alá temették a bentlévőket. A halálos áldozatok száma még eddig ismeretlen. De valószínűnek látszik, hogy legalább 7-800 ember pusztulhatott el. Az anyagi kár sok millió pezóra rug.

CENZURA